
OKUL MÜDÜRLERİ İÇİN

4006 - TÜBİTAK BİLİM FUARLARI KILAVUZU

Değerli Okul Müdürleri,

Bilgi üretimi; çevrede olup bitenleri merak ederek, merak edilenleri araştırarak ve araştırma sonuçlarını paylaşarak gerçekleşir. Ülkemizde düzenlenen Bilim Fuarlarının temel amacı, öğrencilerimizin bilimle buluşmasını, bilime ve bilimsel düşünceye ilgi duymasını sağlamaktır. Birçok ülkede bölgesel, ulusal ya da uluslararası çapta düzenlenen Bilim Fuarları, katılımcılara problem çözme becerilerini geliştirme, yeteneklerinin farkına varma ve kendini ifade etme olanağı sağlaması nedeniyle önemlidir.

TÜBİTAK Bilim Fuarları, ortaöğretimde bilim kültürünün geliştirilmesine yönelik olarak MEB'e bağlı okullarda, BİLSEM'lerde ve Mesleki Eğitim Merkezleri'nde düzenlenen bilimsel faaliyetlerdir. Okullarda gerçekleştirilen bu fuarlarla, 5-12. sınıf öğrencilerinin; kendi ilgileri doğrultusunda belirledikleri konular üzerine araştırma yapabilecekleri, araştırmalarının sonuçlarını sergileyebilecekleri, eğlenerek öğrenebilecekleri bir ortam oluşturulması amaçlanmaktadır. TÜBİTAK Bilim Fuarları bir yarışma etkinliği değildir. Bu fuarların amacı, öğrencilerin ürettikleri bilimsel bilgileri arkadaşlarıyla, öğretmenleriyle ve ilgi duyan herkesle paylaşmalarını sağlayacak eğitici, öğretici ve eğlendirici bir ortam oluşturmaktır. Bu ortamda araştırmasını sunan öğrenciler, üretebilmenin heyecanını, ürettiğini başkalarıyla paylaşmanın coşkusunu ve bunların kendisinde oluşturduğu özgüven duygusunu yaşayacaktır.

Bu çerçevede yürütülecek Bilim Fuarlarıyla kısa sürede çok geniş kitlelere ulaşarak bilim ve teknoloji konularında farkındalık yaratılması, bilim kültürünün tabana yayılması ve geliştirilmesi sağlanacaktır.

“Okul Müdürleri için 4006-TÜBİTAK Bilim Fuarları Kılavuzu” Bilim Fuarı düzenleyecek okul müdürlerine yardımcı olmak üzere hazırlanmıştır. Bilim Fuarı düzenlenmeden önce bu kılavuzun okunması, etkinliğin doğasına uygun alt projelerin yapılması ve sergilenmesi sürecine katkıda bulunacaktır.

Bu kılavuzu incelemeye geçmeden önce;

- 4006-TÜBİTAK Bilim Fuarları Destekleme Programı Çağrı Metni'ni,*
- Öğrenciler için 4006-TÜBİTAK Bilim Fuarları Kılavuzunu ve*
- Öğretmenler için 4006-TÜBİTAK Bilim Fuarları Kılavuzunu incelemeniz oldukça faydalı olacaktır.*

İÇİNDEKİLER

A. ALT PROJELER

B. 4006-TÜBİTAK BİLİM FUARLARI DÜZENLEME SÜRECİNDE OKUL MÜDÜRÜNDEN BEKLENENLER

1. Başvuru
2. Bilgilendirme
3. Organizasyon ve Ekip Çalışması
4. Alt Projeler
5. Farkındalık Oluşturma Çalışmaları
6. Sergi Alanının Hazırlanması
7. Ek Faaliyetlerin Organizasyonu
8. Katılım Belgelerinin Verilmesi
9. Fuar Sonrası Yapılacaklar

A. ARAŞTIRMA ALT PROJELERİ HAZIRLAMA SÜRECİ

Alt proje, bir problemi çözmeye yönelik olarak yürütülen, araştırma gerektiren ve sonunda bir ürün ortaya konulan sistemli çalışmalardır. Öğrenciler, alt projelerini oluştururken Bilimsel Yöntemi esas alan bir anlayışta olmalıdır.

Bilimsel Yöntem

Öğrencilerin hazırlayabileceği alt projeleri aşağıdaki türlere göre sınıflandırabiliriz:

- **Araştırma Alt Projesi:** Öğrencilerin farklı alanlardaki problemlerin çözümüne yönelik hipotezler ortaya koyup test ettikleri ve elde ettikleri bulguları yorumladıkları alt projelerdir.
- **Tasarım Alt Projesi:** Öğrencilerin günlük hayatlarında karşılaştıkları bir problemi çözecek ya da bir işi daha iyi yapacak bir model/araç geliştirip test ettikleri alt projelerdir.
- **İnceleme Alt Projesi:** Öğrencilerin merak ettikleri bir konuyla ilgili daha önceden üretilmiş olan bilgileri kapsamlı bir şekilde inceleyip konuya ilişkin genel bulgular ortaya koydukları alt projelerdir.

Bu projelerin nasıl oluşturulacağına ilişkin ayrıntılı bilgilere “Öğrenciler İçin 4006-TÜBİTAK Bilim Fuarları Kılavuzu”nda yer verilmiştir.

B.4006-TÜBİTAK BİLİM FUARLARI DÜZENLEME SÜRECİNDE OKUL MÜDÜRÜNDEN BEKLENENLER

1. Başvuru

4006 TÜBİTAK Bilim Fuarları Destekleme Programı Çağrısı'nı <http://bilimiz.tubitak.gov.tr> resmi web sitesinden takip ederek okulunuz adına başvurunun yürütücü olarak tayin edilmiş öğretmen tarafından yapılmasını sağlamalısınız. Başvuru sisteminde, istenen bilgilerin girilmesi ve fuarı düzenlemeyi planladığınız tarihlerin belirtilmesi gerekmektedir.

2. Bilgilendirme

TÜBİTAK Bilim Fuarlarının genel amacı, bilimin ve bilimsel düşüncenin yaygınlaştırılması olduğundan öğrencilerin ve öğretmenlerin bu fuarlara katılımları için gereken bilgilendirmeyi ve motivasyonu sağlamanız beklenmektedir. Bu kapsamda aşağıda belirtilen hususlara dikkat etmeniz önem arz etmektedir:

- Öncelikle okulunuzdaki öğretmenlere TÜBİTAK Bilim Fuarlarının tanıtımını yapınız, fuarın amacı ve hedefleri konusunda gereken bilgiyi veriniz.
- Öğretmenlerin ve öğrencilerin kendileri için hazırlanan kılavuzları okuyarak incelemelerini sağlayınız.
- Alt proje hazırlama ve alt proje raporlandırma konusundaki bilgi ve deneyimlerinizi öğretmenleriniz ve öğrencilerinizle paylaşınız.
- Alt projelerin gerçekleştirilmesi için gereken altyapının sağlanması konusunda öğrencilerinize ve öğretmenlerinize destek olunuz.
- Alt proje giderleri için kaynak oluşturmaya çalışınız.
- Öğretmenler ve öğrenciler için alt proje hazırlama ve sunma konusunda eğitimler düzenleyebilirsiniz. Bu şekilde öğrencilerinizi ve öğretmenlerinizi alt proje hazırlama konusunda yetkin hale getirebilir ve özgüvenlerini arttırabilirsiniz. Alt proje hazırlama sürecinde velilerin desteği de büyük önem taşımaktadır.
- TÜBİTAK Bilim Fuarları başvurunuzla ilişkin destek kararı çıktıktan sonra velilerle fuar tanıtımını yapacağınız bir toplantı gerçekleştirebilirsiniz. Bu toplantıda veliler için hazırlanan kılavuzu dağıtınız, okumalarını sağlayınız ve alt projeyi hazırlarken çocuklarına destek olmalarını isteyiniz.

3. Organizasyon ve Ekip Çalışması

TÜBİTAK Bilim Fuarlarının düzenlenmesi aşamasında öğretmenlerinizle, öğrencilerinizle ve diğer personelinizle birlikte yürüteceğiniz ekip çalışması fuarınızın başarısını artıracaktır. Ekip çalışmasının, zorlama değil gönüllülük temelinde gerçekleşmesine özen gösteriniz. Bu kapsamda aşağıda belirtilen hususlara dikkat etmeniz önem arz etmektedir:

- TÜBİTAK Bilim Fuarlarının düzenlenmesi için öğretmen, öğrenci ve velilerden oluşan bir ekip oluşturunuz.
- Fuar öncesinde, ekibinizle 4006 Bilim Fuarları Destekleme Programı Çağrı dokümanında belirtilen çalışma takvimi doğrultusunda düzenli aralıklarla toplantı düzenleyerek gelişmeleri takip ediniz.
- Fuarla ilgili bir iş-zaman çizelgesi oluşturunuz ve yapılması gerekenleri bu çizelgeye göre takip ediniz. Böylelikle, aksayan işleri iş-zaman çizelgesiyle tespit edebilir ve aksaklığın giderilmesi için zamanında önlem alabilirsiniz.

4. Alt Projeler

TÜBİTAK Bilim Fuarlarının bir yarışma değil, toplumda bilim kültürünün geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik bir faaliyet olduğu dikkate alınarak etkinliğin doğasına uygun her alt proje TÜBİTAK tarafından değerlendirilip uygun bulunması halinde fuarda sergilenebilir. Sergilenmesi uygun bulunmayan (değerlendirme sonucunda) alt projelerin sergilenmemesine dikkat edilmelidir.

5. Farkındalık Oluşturma Çalışmaları

Bulduğunuz yerin yerel yönetimlerini, kamu kuruluşlarını ve özel kuruluşları TÜBİTAK Bilim Fuarları'ndan haberdar ederek destek ve katılımlarını isteyiniz. Bunun için broşürler bastırabilir, yerel radyo, televizyon, internet vb. iletişim kanalları aracılığı ile tanıtıcı haberler yapabilirsiniz. Öğrencilerinizin sergilediği alt projeler, topluma ekonomik ve sosyal katkı sağlayacak nitelikte olabilir. Bu yönüyle değerlendirilmek istenebilir veya geliştirilmesi için destek sağlanabilir. Bu da öğrencinin ve danışman öğretmenin bilimsel çalışmalara ilgisini arttırarak daha üst düzeyde alt projeler yapmasını teşvik edebilir.

6. Sergi Alanının Hazırlanması

TÜBİTAK Bilim Fuarları'nı kendi okulunuzda düzenlemeniz gerekmektedir. Okul dışında yapılan fuarlar TÜBİTAK Bilim Fuarları kapsamına girmemektedir. Bu kapsamda aşağıda belirtilen hususlara dikkat etmeniz önem arz etmektedir:

- İklim koşullarına göre açık ya da kapalı alanları tercih edebilirsiniz. Varsa spor salonu, konferans salonu veya okul bahçesi sergi alanı için en uygun yerlerdir. Bu alanlara sahip değilseniz derslikleri ve koridorları fuar alanı olarak düzenleyebilirsiniz.
- Işıklandırma ve diğer elektrik gereksinimleri için yeterli alt yapıyı oluşturunuz.
- Fuar alanı için gerekli güvenlik önlemlerini alınız.

7. Ek Faaliyetlerin Organizasyonu

TÜBİTAK Bilim Fuarları, alt proje sergisi dışında diğer bilimsel etkinliklerle desteklenerek şenlik şeklinde düzenlenebilir. Gelen ziyaretçilerin hem öğrenmesini hem eğlenmesini sağlayacak bilimsel etkinliklerle ziyaretçi sayınızı arttırabilirsiniz.

Fuar etkinliklerinde fotoğraf çekmeniz ve imkânlarınız dahilinde video çekimleri yapmanız gerekmektedir. TÜBİTAK Bilim Fuarları Sonuç Formu'nu doldururken sizden yeterli sayıda fotoğraf istenecektir. Ayrıca çektiğiniz fotoğrafları fuar sonrası okulunuzda sergilemeniz, katılmayan öğrencilerin bir sonraki fuara katılımları için özendirici olacaktır.

8. Katılım Belgelerinin Verilmesi

TÜBİTAK Bilim Fuarları'nda alt proje sergileyen tüm öğrencilere ve danışman öğretmenlere katılım belgelerini vermek için uygun bir zamanda küçük bir tören düzenleyiniz, öğrenci ve öğretmenlere belgelerini tek tek veriniz. Ayrıca fuar düzenleme ekibinde yer alan öğrencilere, öğretmenlere, velilere ve varsa sponsorlarınıza fuarın düzenlenmesine yaptıkları katkı için teşekkür belgesi veriniz. Bu daha sonra düzenleyeceğiniz fuarlara daha çok kişinin gönüllü katılımını sağlayacaktır.

9. Fuar Sonrası Yapılacaklar

Organizasyon ekibinizle toplantı yaparak düzenlemiş olduğunuz Bilim Fuarına dair bir değerlendirme yapabilirsiniz. Sonraki yıllarda düzenleyeceğiniz TÜBİTAK Bilim Fuarları için dikkat edilmesi gerekenleri not alabilir ve bu notlar ışığında öneriler geliştirebilirsiniz. Fuara katılan alt projeleri gözden geçirebilir ve benzer organizasyonlara katılmaları konusunda alt proje sahiplerini teşvik edebilirsiniz.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

TÜBİTAK
Bilim ve Toplum Daire Başkanlığı
Bilim ve Toplum Programları Müdürlüğü

Adres TÜBİTAK Ek Hizmet Binası Akay Cad. No:6
06420 Bakanlıklar/ANKARA

Web Sayfası <http://bilimiz.tubitak.gov.tr>
<http://www.tubitak.gov.tr/4006>

E-Posta Adresi bt4006@tubitak.gov.tr